

І. В. ЗІНОВАТНА,

кандидат юридичних наук, асистент кафедри
трудового права Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого

КОЛІЗІЇ В ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ СПЕЦІАЛЬНОГО ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Статтю присвячено висвітленню суперечливих норм права, що регулюють призначення спеціальних пенсій, що відбулися внаслідок реформування пенсійної системи в Україні. Проаналізована суперечлива судова практика у сфері пенсійного забезпечення працівників прокуратури та суддів. Запропоновані шляхи подолання колізій з метою уніфікації норм права відповідно до принципу правової визначеності.

Ключові слова: спеціальні пенсії, пенсійна реформа, законодавче регулювання, колізії.

Постановка проблеми. В умовах розбудови демократичного суспільства в Україні соціальна сфера розвивається в перехідний період, що особливо відображається на забезпеченні матеріального благополуччя непрацюючих громадян. Це пояснюється насамперед наявною реформою системи пенсійного забезпечення, а також особливостями організаційних заходів, які дозволяють поетапно, з урахуванням специфіки бюджетного наповнення, досягти відповідного рівня пенсійного забезпечення.

Однак забезпечення єдності, узгодженості й не суперечності правової системи іноді спростовується і нівелюється нормативно-правовими актами, прийнятими з метою подолання кризових явищ у країні та приведення до фінансових можливостей країни дії положень окремих законів. Одним із найбільш проблемних питань, пов'язаних з колізіями у праві, є їх вирішення, яке становить собою процес, спрямований на досягнення однакового регулювання правових відносин шляхом або остаточного усунення протиріч із системи правових приписів, або ж подолання їх у перебігу правозастосовчої діяльності [1, с. 413].

Питанням спеціальних пенсій достатньо уваги приділили науковці та практики, серед яких: Н. Б. Болотіна, Н. В. Горюк, В. І. Грушко, М. М. Клемпарський, В. А. Колбун, Е. М. Лібанова, Г. А. Нечай, О. М. Обривкіна, Ю. Привалов, С. М. Синчук, А. В. Скоробагатько, В. Хіжний, Н. М. Хуторян, В. Шахов, М. М. Шумило. Разом з тим потрібно визнати, що в умовах динамічних державних перетворень у вітчизняній юридичній літературі були зроблені закономірні риси спеціальних пенсій (держслужбовців, науковців, депутатів, суддів, прокурорів, журналістів, митників, дипломатів, помічників на-

родних депутатів та ін.), що є підґрунтям для правового аналізу пенсійних перетворень і втілення пріоритетних положень на практиці. Незважаючи на те, що у розробку даної проблематики було зроблено потужний внесок вітчизняними науковцями, проте в умовах сьогодення вона потребує подальшого наукового розвитку та практичного застосування отриманих результатів.

Отже, **метою** статті є виявлення колізій у правовому регулюванні спеціального пенсійного забезпечення і запропонування шляхів їх подолання.

Виклад основного матеріалу. 10 грудня 2015 р. був прийнятий новий Закон України «Про державну службу» № 889-VIII¹, відповідно до ст. 90 якого пенсійне забезпечення державних службовців здійснюється відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», тобто на загальних підставах.

Слід зазначити, що до ст. 57 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» та ст. 64 Закону України «Про Національний банк України» були внесені відповідні зміни щодо скасування пільгового пенсійного забезпечення, що наберуть чинності з 1 травня 2016 р. Однак ст. 18 Закону України «Про судову експертизу», ст. 21 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування»², ст. 40 Закону України «Про дипломатичну службу», ст. 344 Податкового кодексу, ст. 588 Митного кодексу продовжують містити посилання на Закон України «Про державну службу» щодо пенсійного забезпечення.

¹ Закон набирає чинності з 1 травня 2016 року.

² Хоча ч. 3 ст. 3 Закону України «Про державну службу» передбачено, що дія цього Закону не поширюється на посадових осіб місцевого самоврядування.

Водночас Закон України «Про прокуратуру» (ст. 86), Закон України «Про судоустрій і статус суддів» (ст. 141), Закон України «Про статус народного депутата України» (ст. 20) продовжують регулювати спеціальне пенсійне забезпечення для зазначених категорій осіб. Законом України «Про державну службу» до зазначених нормативно-правових актів були внесені лише зміни щодо тимчасового зупинення виплати пенсій працюючим пенсіонерам.

Однак територіальні органи Пенсійного фонду України відмовляють у призначенні спеціального виду пенсії, посилаючись на п. 5 Прикінцевих положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення» від 02.03.2015 р. № 213-VIII (далі по тексту – Закон № 213-VIII), згідно з яким у разі неприйняття до 1 червня 2015 р. закону щодо призначення всіх пенсій, у тому числі спеціальних, на загальних підставах з 1 червня 2015 р. скасовуються норми щодо пенсійного забезпечення осіб, яким пенсії/щомісячне довічне грошове утримання призначаються відповідно до законів України «Про державну службу», «Про прокуратуру», «Про судоустрій і статус суддів», «Про статус народного депутата України», «Про Кабінет Міністрів України», «Про судову експертизу», «Про Національний банк України», «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Про дипломатичну службу», Податкового та Митного кодексів України, Положення про помічника-консультанта народного депутата України.

У зв'язку з неузгодженістю норм прав на даний час існує суперечлива судова практика щодо призначення спеціальних пенсій працівникам прокуратури та суддям, які звільнилися, починаючи з 1 червня 2015 р.

Так, постановою Київського районного суду міста Харкова від 11.11.2015 р. по справі № 640/13949/15-а були визнані протиправними та скасовані рішення Управління Пенсійного фонду України в Київському районі міста Харкова щодо відмови в призначенні пенсії за вислугу років згідно з ч. 1 ст. 86 Закону України [2].

Судове рішення було мотивоване такими доводами.

Відповідно до вимог п. 5 ч. 1 ст. 16 Закону України «Про прокуратуру» № 1697-VII від 14.10.2014 р., що набрав чинності та вступив в дію з 15 липня 2015 р., гарантії незалежності прокурорів забезпечуються належним матеріальним, соціальним та пенсійним забезпеченням. Так, згідно з ч. 2 ст. 8 зазначеного Закону пенсія за вислугу років працівникам прокуратури призначається в розмірі 60 відсотків від суми їхньої місячної (чинної) заробітної плати, до

якої включаються всі види оплати праці, з якої було сплачено єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, а до 1 січня 2011 р. – страхові внески на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, одержуваної перед місяцем звернення за призначенням пенсії.

Слід звернути увагу на те, що на час прийняття Закону № 213-VIII, а також з 1 червня 2015 р. до 15 липня 2015 р. діяв Закон України «Про прокуратуру» від 05.11.1991 р. № 1789-XII, яким регулювались питання пенсійного забезпечення прокурорів і слідчих органів прокуратури України (ст. 50¹ Закону).

Конституційний Суд України неодноразово розглядав питання, пов'язані з реалізацією права на соціальний захист, і сформулював правову позицію, згідно з якою Конституція України виокремлює певні категорії громадян України, що потребують додаткових гарантій соціального захисту з боку держави. До них, зокрема, належать громадяни, які відповідно до ст. 17 Конституції України перебувають на службі у військових формуваннях та правоохоронних органах держави, забезпечуючи суверенітет і територіальну цілісність України, її економічну та інформаційну безпеку, а саме: у Збройних Силах України, органах Служби безпеки України, міліції, прокуратури, охорони державного кордону України, податкової міліції, Управління державної охорони України, державної пожежної охорони, Державного департаменту України з питань виконання покарань тощо (рішення Конституційного Суду України від 6 липня 1999 р. № 8-рп/99 у справі щодо права на пільги [3] та від 20 березня 2002 р. № 5-рп/2002 у справі щодо пільг, компенсацій і гарантій [4]).

У зазначених рішеннях Конституційний Суд України вказав, що необхідність додаткових гарантій соціальної захищеності цієї категорії громадян як під час проходження служби, так і після її закінчення зумовлена насамперед тим, що служба у Збройних Силах України, інших військових формуваннях та правоохоронних органах держави пов'язана з ризиком для життя і здоров'я, підвищеними вимогами до дисципліни, професійної придатності, фахових, фізичних, вольових та інших якостей. Це повинно компенсуватися наявністю підвищених гарантій соціальної захищеності, тобто комплексу організаційно-правових економічних заходів, спрямованих на забезпечення добробуту саме цієї категорії громадян як під час проходження служби, так і після її закінчення.

Виходячи із висловленого у рішеннях Конституційного Суду України розуміння сутності соціальних гарантій працівників правоохоронних органів, зокре-

ма працівників прокуратури, зміст та обсяг досягнутих ними соціальних гарантій не може бути звужено шляхом внесення змін до законодавства. Зазначені висновки також узгоджуються з правовими позиціями Верховного Суду України, викладеними в постановках від 10 грудня 2013 р. по справі № 21-348а13 [5] та від 17 грудня 2013 р. по справі № 21-445а13 [6].

Аналогічна позиція викладена в постанові Бахмацького районного суду Чернігівської області від 1 грудня 2015 р. по справі № 728/2573/15-а щодо призначення пенсії у зв'язку з інвалідністю II групи на підставі ч. 9 ст. 86 Закону України «Про прокуратуру» [7].

Однак постанова Київського районного суду міста Харкова від 11 листопада 2015 р. по справі № 640/13949/15-а була скасована постановою Харківського апеляційного суду від 12 січня 2016 р. на тій лише підставі, що Закон № 213-VIII прийнято пізніше Закону № 1697-VII, а тому стара норма права перестала діяти, оскільки змінена пізнішою, яка регулює ті самі суспільні правовідносини [8].

На наше переконання, в даному випадку механізм подолання колізії повинен ґрунтуватися на диференційному принципі, побудованому на основі загального логічного правила співвідношення загального й окремого – «спеціальна норма має перевагу перед загальною».

Крім того, слід також проаналізувати постанову Ленінського районного суду м. Миколаєва від 2 лютого 2016 р. по справі № 2а/489/43/2016, якою були задоволені позовні вимоги судді у відставці та визнано протиправними дії Управління Пенсійного фонду України в Центральному районі м. Миколаєва щодо відмови у призначенні щомісячного довічного грошового утримання [9].

Зазначене рішення суду було мотивовано тим, що відповідно до ч. 1 ст. 8 Конституції України в Україні визнається й діє принцип верховенства права. Складовою верховенства права є принцип правової визначеності, основу якого утворює ідея передбачуваності очікування суб'єктом відносин визначених правових наслідків (правового результату) своєї поведінки, яка відповідає наявним у суспільстві нормативним приписам. Конституційний Суд України

у своїх рішеннях неодноразово наголошував на тому, що принцип правової визначеності вимагає ясності й однозначності правової норми й забезпечення того, щоб ситуації та правовідносини залишалися передбачуваними (правові позиції Конституційного Суду України в рішеннях від 29 червня 2010 р. № 17-рп/2010 [10], від 22 грудня 2010 р. № 23-рп/2010 [11] та в інших).

Отже, щомісячне довічне грошове утримання є не тільки соціальною виплатою (пенсією), але й конституційною гарантією незалежності судді у відставці, є складовою його правового статусу як діючого судді з урахуванням правомірних (законних) очікувань на майбутнє щодо захищеного соціального статусу при почесному видаленні його з посади (відставки), яке у своєму розмірі має бути максимально наближеним до рівня грошового утримання судді, який перебуває на відповідній посаді.

Однак положеннями Закону № 213-VIII, предметом регулювання якого є інше коло питань, ніж судоустрій і статус суддів, а саме: реалізація заходів щодо економного та раціонального використання державних коштів і приведення до фінансових можливостей дії положень окремих законів України, внесено зміни до спеціального закону, що направлений на цілісне врегулювання діяльності самостійної гілки влади, а саме: «на визначення організації судової влади та здійснення правосуддя в Україні, що функціонує на засадах верховенства права відповідно до європейських стандартів і забезпечує право кожного на справедливий суд» у частині довічного грошового утримання суддів.

Усе зазначене вище підтверджує, що в умовах верховенства права правові норми та їхні джерела (нормативно-правові акти) повинні відповідати принципу правової визначеності або певності. На наш погляд, з метою подолання колізій у правовому регулюванні спеціального пенсійного забезпечення працівників прокуратури та суддів повинно діяти правило пріоритету спеціальної норми перед загальною, за яким при розбіжності між загальним і спеціальним нормативно-правовим актом перевага надається спеціальному, якщо він не скасований виданим пізніше загальним актом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ярошенко О. М. Джерела трудового права України : дис. ... д-ра юрид. наук / О. М. Ярошенко. – Х. : [Б. в.], 2007. – 476 с.
2. Постанова Київського районного суду міста Харкова від 11 листопада 2015 р. по справі № 640/13949/15-а [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/53427408>.

3. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційними поданнями Міністерства внутрішніх справ України і Міністерства фінансів України щодо офіційного тлумачення положень частини шостої статті 22 Закону України «Про міліцію» та частини сьомої статті 22 Закону України «Про пожежну безпеку» (справа щодо права на пільги) від 06.07.1999 № 8-рп/99 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v008p710-99/print1445349936084995>.
4. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційними поданнями 55 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статей 58, 60 Закону України «Про Державний бюджет України на 2001 рік» та Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пунктів 2, 3, 4, 5, 8, 9 частини першої статті 58 Закону України «Про Державний бюджет України на 2001 рік» і підпункту 1 пункту 1 Закону України «Про деякі заходи щодо економії бюджетних коштів» (справа щодо пільг, компенсацій і гарантій) від 20.03.2002 № 5-рп/2002 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-02/print1452951489570368>.
5. Постанова Верховного Суду України від 10 грудня 2013 р. по справі № 21-348a13 [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/36475539>.
6. Постанова Верховного Суду України від 17 грудня 2013 р. по справі № 21-445a13 [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/36475603>.
7. Постанова Бахмацького районного суду Чернігівської області від 1 грудня 2015 р., справа № 728/2573/15-а [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/53928473>.
8. Постанова Харківського апеляційного адміністративного суду від 12 січня 2016 р., справа № 640/13949/15-а [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/55051139>.
9. Постанова Ленінського районного суду м. Миколаєва від 2 лютого 2016 р., справа № 489/125/16-а [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/55370983>.
10. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу восьмого пункту 5 частини першої статті 11 Закону України «Про міліцію» від 29 червня 2010 р. № 17-рп/2010 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v017p710-10/print1454340139556992>.
11. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Багінського Артема Олександровича щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 14¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення (справа про адміністративну відповідальність у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху) від 22 грудня 2010 р. № 23-рп/2010 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v023p710-10/print1452951489570368>.

REFERENCES

1. Yaroshenko O. M. (2007). *Dzherela trudovoho prava Ukrainy* [Sources of labor law Ukraine]. *Doctor's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].
2. Postanova Kyivskoho raionnoho sudu mista Kharkova vid 11 lyst. 2015 po spravi № 640/13949/15-a [Resolution of the Kiev District Court of Kharkiv on Nov 11. 2015 in case № 640/13 949 / 15th]. zakon3.rada.gov.ua . Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0311400-74> [in Ukrainian].
3. Rishennia Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy u spravi za konstytutsiinymy podanniamy Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy i Ministerstva finansiv Ukrainy shchodo ofitsiinoho tлумachennia polozhen chastyny shostoi statti 22 Zakonu Ukrainy «Pro militsiiu» ta chastyny somoi statti 22 Zakonu Ukrainy «Pro pozhezhnu bezpeku» (sprava shchodo prava na pilhy) vid 06.07.1999 № 8-rp/99 [The decision of the Constitutional Court of Ukraine in the constitutional provision of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine and the Ministry of Finance of Ukraine on an official interpretation of part six of Article 22 of the Law of Ukraine «On militsiyu» and part seven of Article 22 of the Law of Ukraine» On Fire security (a case concerning the right to benefits) 06.07.1999 № 8-rp/99]. zakon3.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v008p710-99/print1445349936084995> [in Ukrainian].

4. Rishennia Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy u spravi za konstytutsiinymy podanniamy 55 narodnykh deputativ Ukrainy shchodo vidpovidnosti Konstytutsii Ukrainy (konstytutsiinosti) polozhen statei 58, 60 Zakonu Ukrainy «Pro Derzhavnyi biudzhет Ukrainy na 2001 rik» ta Verkhovnoho Sudu Ukrainy shchodo vidpovidnosti Konstytutsii Ukrainy (konstytutsiinosti) polozhen punktiv 2, 3, 4, 5, 8, 9 chastyny pershoi statii 58 Zakonu Ukrainy «Pro Derzhavnyi biudzhет Ukrainy na 2001 rik» i pidpunktu 1 punktu 1 Zakonu Ukrainy «Pro deiaki zakhody shchodo ekonomii biudzhетnykh koshtiv» (sprava shchodo pilh, kompensatsii i harantii) vid 20.03.2002 № 5-rp/2002 [The decision of the Constitutional Court of Ukraine in the constitutional provision of 55 deputies of Ukraine on the constitutionality of Ukraine (constitutionality) of the provisions of Articles 58, 60 of the Law of Ukraine «On State Budget of Ukraine of 2001 year» and the Supreme Court of Ukraine on the constitutionality of Ukraine (constitutionality) of the provisions of paragraphs 2, 3, 4, 5, 8 and 9 of Article 58 of the Law of Ukraine «on State budget of Ukraine for 2001 year» and paragraph 1 item 1 of the Law of Ukraine» on some measures to achieve the budget (case on benefits, compensation and guarantees) from 20.03.2002 № 5-rp/2002]. *zakon3.rada.gov.ua* Retrieved from <http://laws/show/v005p710-02/print1452951489570368> [in Ukrainian].
5. Postanova Verkhovnoho Sudu Ukrainy vid 10 hrud. 2013 po spravi № 21-348a13 [The decision of the Supreme Court of Ukraine on 10 of December 2013 in case № 21-348a13]. *www.reyestr.court.gov.ua*. Retrieved from <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/36475539> [in Ukrainian].
6. Postanova Verkhovnoho Sudu Ukrainy vid 17 hrud. 2013 roku po spravi № 21-445a13 [The decision of the Supreme Court of Ukraine on 17 of December. 2013 in case № 21-445a13]. *www.reyestr.court.gov.ua* Retrieved from <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/36475603> [in Ukrainian].
7. Postanova Bakhmatskoho raionnoho sudu Chernihivskoi oblasti vid 1 hrud. 2015 roku, sprava № 728/2573/15-a [Resolution Bakhmatsky District Court of Chernihiv region on 1 of December 2015, case № 728/2573/15-a]. *www.reyestr.court.gov.ua*. Retrieved from <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/53928473> [in Ukrainian].
8. Postanova Kharkivskoho apeliatsiinoho administrativnoho sudu vid 12 sich. 2016 r., sprava № 640/13949/15-a [Resolution Kharkiv Administrative Court of Appeal on 12 of January 2016, case № 640/13 949/15-a]. *www.reyestr.court.gov.ua* Retrieved from <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/55051139> [in Ukrainian].
9. Postanova Leninskoho raionnoho sudu m. Mykolaieva vid 2 liut. 2016 r., sprava № 489/125/16-a [Resolution Leninsky District Court. Nikolayev on 2 of February 2016, case № 489/125/16-a]. *www.reyestr.court.gov.ua* Retrieved from <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/55370983> [in Ukrainian].
10. Rishennia Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy u spravi za konstytutsiinym podanniam Upovnovazhenoho Verkhovnoi Rady Ukrainy z prav liudyny shchodo vidpovidnosti Konstytutsii Ukrainy (konstytutsiinosti) abzatsu vosmoho punktu 5 chastyny pershoi statii 11 Zakonu Ukrainy «Pro militsiiu» vid 29 chervnia 2010 № 17-rp/2010 [The decision of the Constitutional Court of Ukraine in the constitutional provision of the Verkhovna Rada of Ukraine on Human Rights on the constitutionality of Ukraine (constitutionality) of the eighth paragraph of paragraph 5 of Article 11 of the Law of Ukraine «On police» on 29 of June 2010 № 17-rp/2010]. *zakon0.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v017p710-10/print1454340139556992> [in Ukrainian].
11. Rishennia Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy u spravi za konstytutsiinym zvernenniam hromadianyna Bahinskoho Artema Oleksandrovycha shchodo ofitsiinoho tlumachennia polozhen chastyny pershoi statii 14-1 Kodeksu Ukrainy pro administrativni pravoporushennia (sprava pro administrativnu vidpovidalnist u sferi zabezpechennia bezpeky dorozhnogo rukhu) vid 22 hrudnia 2010 № 23-rp/2010 [The decision of the Constitutional Court of Ukraine in the constitutional appeal citizen Bahinskoho Artyom the official interpretation of the provisions of Article 14-1 of the Code of Ukraine on Administrative Offences (cases of administrative liability in the field of road safety) from December 22, 2010 № 23 – rp / 2010]. *zakon3.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v023p710-10/print1452951489570368> [in Ukrainian].

И. В. ЗИНОВАТНАЯ

кандидат юридических наук, ассистент кафедры трудового права
Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого

КОЛЛИЗИИ В ПРАВОВОМ РЕГУЛИРОВАНИИ СПЕЦИАЛЬНОГО ПЕНСИОННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ

Статья посвящена исследованию противоречивых норм права, регулирующих назначение специальных пенсий, которые произошли в результате реформирования пенсионной системы в Украине. Проанализирована

противоречивая судебная практика в сфере пенсионного обеспечения работников прокуратуры и судей. Предложены пути преодоления коллизий с целью унификации норм права в соответствии с принципом правовой определенности.

Ключевые слова: специальные пенсии, пенсионная реформа, законодательное регулирование, коллизии.

I. V. ZINOVATNA

Candidate of Legal Sciences, Assistant of the Department of Labor Law
of Yaroslav Mudryi National Law University

CONFLICTS IN THE LEGAL REGULATION OF SPECIAL PENSION

Problem setting. The ensuring of unity, consistency and coherence of the legal system sometimes refutes and levels the regulatory by legal acts which are adopted for the purpose of overcoming of the crisis phenomenon in the country and bringing financial capabilities of some laws of the country. One of the most problematic issues related to the conflict in law is their solution, which is a process aimed by achieving a uniform regulation of legal relations or by final removal of contradictions from the system of legal provisions, or overcoming them in the process of enforcement.

Analysis of recent researches and publications. The attention to the issue of special pensions was paid by scholars and practitioners, among which: N. Bolotina, N. Goruk, V. Grushko, M. Klemparskiy, V. Kolbun, E. Libanova, G. Nechay, O. Obryvka, Y. Privalov, S. Sinchuk, A. Skorobogatko V. Higniy, N. Hutoryan, V. Shakhov, M. Shumilo. However, we need to recognize that there were developed natural features of special pensions (civil servants, scientists, deputies, judges, prosecutors, journalists, customs officers, diplomats, assistants, deputies and others), which is the basis for the legal analysis of pension reforms and implementation of priority provisions in practice in a dynamic state of change in Russian legal literature.

Target of research. The purpose of this article is the identification of collisions in legal regulation of special pension provision and proposing the ways of their overcoming.

Article's main body. Today the Law of Ukraine «About the Prosecutor» (article 86), the Law of Ukraine «About the judicial system and status of judges» (article 141), the Law of Ukraine «About the status of MP of Ukraine» (article 20) continue to regulate the special pension provision for these categories of persons. However, the territorial bodies of the Pension Fund denied in appointment of special type of pension, recalling on paragraph 5 of the final provisions of the law of Ukraine «About the amendments to some legislative acts of Ukraine concerning pension provision» from 02.03.2015, No. 213-VIII, according to what in case of rejection until June 1, 2015, the law on the appointment of all pensions, including special, on General grounds from June 1, 2015 the rules on pension provision will be cancelled.

In connection with inconsistent rights norms, there is a currently conflicting case law regarding the appointment of special pensions to prosecutors and judges who resigned from June 1, 2015.

The court decision, which recognizes the illegal actions of territorial bodies of the Pension Fund of Ukraine is based on the idea that understanding of the nature of social guarantees for employees of law enforcement, in particular prosecutors and judges, the content and scope of the social guarantees cannot be diminished by changes in legislation, and that compound the rule of law is the principle of legal certainty, which forms the idea of the predictability of the expectations of the subject of the relationship of certain legal consequences (legal) of their behavior, which corresponds to the existing in the society regulations.

At the same time, there are decisions of judges who believe that the special pensions were abolished by the Law No. 213-VIII, and the old rule of law ceases to act, as later amended, which regulates the public relationship.

Conclusions and prospects for the development. In our opinion, for the purpose of overcoming of collisions in legal regulation of special pension provision of prosecutors and judges the principle of the priority of special rules over the common needs to be, which in case of divergence between General and special normative legal act provides a special advantage if it is not canceled by issued the General act.

Key words: special pensions, pension reform, legal regulation, conflicts.